T001 A HÀM I 28-Kinh Thanh Tịnh

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

343 KINH THANH TỊNH – TRƯỜNG A HÀM I

17. KINH THANH TÒNH1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi nöôùc Ca-duy-la-veä2, trong khu röøng cuûa Öu- baø-taéc Mieán-kyø3, cuøng vôùi chuùng Ñaïi Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi. Baáy giôø, coù Sa-di Chaâu-na4, ôû taïi nöôùc Ba-ba, sau an cö muøa haï, caàm y baùt, ñi laàn ñeán nöôùc Ca-duy-la-veä, trong vöôøn Mieán-kyø; ñeán choã A-nan, cuùi ñaàu leã döôùi chaân, roài ñöùng sang moät beân, baïch A-nan raèng: “Coù Ni-kieàn Töû5 trong thaønh Ba-ba6, cheát chöa bao laâu, maø caùc ñeä töû cuûa oâng ñaõ chia laøm hai phe. Hoï tranh chaáp nhau, tröïc dieän maéng chöûi nhau, khoâng coøn phaân bieät treân döôùi; tìm toøi khuyeát ñieåm cuûa nhau, ganh ñua kieán thöùc vôùi nhau raèng: ‘Ta coù theå bieát ñieàu naøy; ngöôi khoâng theå bieát ñieàu naøy. Haønh ñoäng cuûa ta chaân chính, coøn ngöôi laø taø

1. Baûn Haùn, Phaät Thuyeát Tröôøng A-haøm kinh, Q.12, “Ñeä nhò phaàn Thanh Tònh kinh Ñeä thaäp tam”. Töông ñöông Paøli: D. 29, Dig iii. 6. Paøsaødika-suttanta. 2. Ca-duy-la-veä , cuõng aâm laø Ca-tyø-la-veä ; Paøli: Kapilavatthu (Skt.: Kapilavastu), teân thaønh, cuõng laø teân nöôùc. Queâ höông cuûa Ñöùc Thích Toân. 3. Haùn: Mieán-kyø Öu-baø-taéc laâm trung . Phieân aâm Mieán-kyø khoâng tìm thaáy Paøli töông ñöông chính xaùc. So saùnh, D. 29, sñd.: sakkesu viharati vadhaóóaø naøma sakyaø tesam ambavane paøsaøde: truù giöõa nhöõng ngöôøi Thích-ca, trong ngoâi nhaø laàu trong khu vöôøn xoaøi cuûa moät ngöôøi hoï Thích coù teân laø Vadhaóóaø. 4. Chaâu-na , cuõng aâm laø Thuaàn-ñaø , nhöng khoâng phaûi ngöôøi thôï saét trong kinh “Ñaïi Baùt-nieát-baøn”; Paøli: Cunda. 5. Ni-kieàn Töû , hay Ni-kieàn Thaân Töû (Paøli: Nigaòæha-Naøæa-putta, Skt.: Nirgrantha-Jóaøtiputra), giaùo chuû moät giaùo phaùi noåi tieáng ñoàng thôøi vôùi Phaät, ñöôïc toân xöng laø Mahaøvira (Ñaïi Huøng). Phaùi naøy sau trôû thaønh Kyø-na giaùo. 6. Ba-ba quoác (Paøli: Paøva), teân moät thò traán gaàn Vöông xaù (Paøli: Raøjagaha), thuû phuû cuûa boä toäc Malla.

kieán. Ngöôi ñaët caùi tröôùc ra sau; ñeå caùi sau ra tröôùc; ñieân ñaûo, thaùc loaïn, khoâng coù pheùp taéc. Nhöõng ñieàu ta laøm thaät laø vi dieäu. Nhöõng ñieàu ngöôi noùi thì sai laàm. Ngöôi coù ñieàu gì nghi ngôø, cöù hoûi ta.’ Baïch Ñaïi ñöùc A-nan, baáy giôø, nhöõng ngöôøi thôø Ni-kieàn Töû trong nöôùc naøy nghe nhöõng tranh tuïng nhö vaäy sinh loøng chaùn gheùt.” A-nan noùi vôùi Sa-di Chaâu-na: “Ta coù ñieàu muoán baïch Theá Toân. Ngöôi haõy ñi vôùi ta, trình baøy Theá Toân veà söï vieäc naøy. Neáu Theá Toân coù raên daïy ñieàu gì, chuùng ta haõy cuøng phuïng haønh.” Roài thì, Sa-di Chaâu-na sau khi nghe A-nan noùi beøn cuøng ñi theo ñeán choã Theá Toân. Sau khi cuùi laïy döôùi chaân Theá Toân, beøn ñöùng sang moät beân. Luùc baáy giôø, A-nan baïch Theá Toân raèng: “Sa-di Chaâu-na naøy, sau an cö muøa haï ôû nöôùc Ba-ba, caàm y baùt, ñi laàn ñeán ñaây. Sau khi ñaûnh leã döôùi

chaân con, noùi vôùi con raèng: ‘Coù Ni-kieàn Töû trong thaønh Ba-ba, cheát chöa bao laâu, maø caùc ñeä töû cuûa oâng ñaõ chia laøm hai phe. Hoï tranh chaáp nhau, tröïc dieän maéng chöûi nhau, khoâng coøn phaân bieät treân döôùi; tìm toøi khuyeát ñieåm cuûa nhau, ganh ñua kieán thöùc vôùi nhau raèng: ‘Ta coù theå bieát ñieàu naøy; ngöôi khoâng theå bieát ñieàu naøy. Haønh ñoäng cuûa ta chaân chính, coøn ngöôi laø taø kieán. Ngöôi ñaët caùi tröôùc ra sau; ñeå caùi sau ra tröôùc; ñieân ñaûo, thaùc loaïn, khoâng coù pheùp taéc. Nhöõng ñieàu ta laøm thaät laø vi dieäu. Nhöõng ñieàu ngöôi noùi thì sai laàm. Ngöôi coù ñieàu gì nghi ngôø, cöù hoûi ta.’ Baáy giôø, nhöõng ngöôøi thôø Ni-kieàn Töû trong nöôùc naøy nghe nhöõng tranh tuïng nhö vaäy sinh loøng chaùn gheùt.’.” Theá Toân noùi vôùi Chaâu-na: “Quaû vaäy, Chaâu-na, trong phi phaùp aáy khoâng coù gì ñaùng ñeå nghe. Ñoù khoâng phaûi laø nhöõng ñieàu ñöôïc noùi bôûi Baäc Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc7. Cuõng nhö ngoâi thaùp ñoå naùt, khoù coù theå boâi maøu8. Kia tuy coù thaày, nhöng thaûy ñeàu oâm giöõ taø kieán. Tuy coù phaùp, nhöng thaûy ñeàu khoâng chaân chaùnh9,

7. Haùn: Tam-da-tam-phaät-ñaø , cuõng aâm laø Tam-mieäu-tam-phaät-ñaø , dòch laø Ñaúng Chaùnh Giaùc , Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc , Chaùnh Bieán Tri ; Paøli: Sammaø-sambuddha, Skt.: Samyaksambuddha. 8. Haùn: do nhö huû thaùp nan khaû oâ saéc . So saùnh Paøli: bhinnathuøpe appaæisaraòe, nhö ngoâi thaùp ñoå khoâng theå nöông töïa. 9. Paøli: satthaø ca hoti asammaøsambuddho dhammo ca durakkhaøto, thaày khoâng phaûi laø vò Ñaúng chaùnh giaùc, phaùp thì ñöôïc coâng boá vuïng veà.

345 KINH THANH TỊNH – TRƯỜNG A HÀM I khoâng ñaùng ñeå nghe theo, khoâng coù khaû naêng xuaát ly10, khoâng phaûi laø nhöõng ñieàu ñöôïc noùi bôûi Baäc Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc. Cuõng nhö ngoâi thaùp ñoå naùt khoâng theå boâi maøu vaäy. “Trong soá caùc ñeä töû cuûa vò aáy coù ngöôøi khoâng thuaän theo phaùp aáy, döùt boû taø kieán aáy, ñi theo chaùnh kieán. Chaâu-na, neáu coù ngöôøi ñeán noùi vôùi caùc ñeä töû aáy raèng: ‘Naøy chö Hieàn, phaùp cuûa thaày oâng laø chaân chaùnh, neân tu haønh trong phaùp aáy, sao laïi boû ñi?’ Neáu ngöôøi ñeä töû naøy maø tin lôøi aáy, thì caû hai ñeàu thaát ñaïo, maéc toäi voâ löôïng. Vì sao vaäy? Kia tuy coù phaùp, nhöng khoâng chaân chaùnh. “Chaâu-na, neáu thaày khoâng taø kieán vaø phaùp aáy chaân chaùnh, coù theå kheùo leùo nghe theo, coù khaû naêng xuaát yeáu, laø phaùp ñöôïc noùi bôûi Ñaáng Chaùnh Bieán Tri11. Cuõng nhö ngoâi thaùp môùi coù theå deã daøng boâi maøu. Nhöng neáu caùc ñeä töû, ôû trong phaùp aáy, khoâng tinh caàn tu taäp, khoâng theå thaønh töïu, boû con ñöôøng bình ñaúng, ñi vaøo taø kieán. Neáu coù ngöôøi ñeán noùi vôùi caùc ñeä töû aáy raèng: ‘Naøy chö Hieàn, phaùp cuûa thaày caùc ngöôøi laø chaân chaùnh, neân ôû trong ñoù maø tu haønh, sao laïi boû ñi maø ñi vaøo taø kieán?’ Caùc ñeä töû aáy neáu tin lôøi aáy, thì caû hai ñeàu thaáy chaân chaùnh, ñöôïc phöôùc voâ löôïng. Vì sao vaäy? Vì phaùp aáy chaân chaùnh.” Phaät baûo Chaâu-na: “Kia tuy coù thaày, nhöng oâm giöõ taø kieán. Tuy cuõng coù phaùp, nhöng thaûy ñeàu khoâng chaân chaùnh, khoâng coù khaû naêng xuaát yeáu, khoâng phaûi laø phaùp ñöôïc thuyeát bôûi Ñaáng Chaùnh Bieán Tri. Cuõng nhö ngoâi thaùp ñoå naùt khoâng theå boâi maøu. Caùc ñeä töû kia thaønh töïu

phaùp vaø tuøy phaùp12, tuøy thuaän theo maø tu haønh, nhöng laïi khôûi taø kieán. Chaâu-na, neáu coù ngöôøi ñeán noùi ñeä töû aáy raèng: ‘Phaùp cuûa thaày ngöôi laø chaân chaùnh. Ñieàu ngöôi laøm laø ñuùng. Nay ngöôi tu haønh caàn khoå nhö vaäy, coù theå ôû trong ñôøi naøy ngöôi seõ thaønh töïu ñaïo quaû.’ Caùc ñeä töû kia tin lôøi aáy, thì caû hai ñeàu thaát ñaïo, maéc toäi voâ löôïng. Vì sao vaäy? Vì phaùp khoâng chaân chaùnh vaäy. “Naøy Chaâu-na, neáu baäc thaày khoâng taø kieán; Phaùp cuûa vò aáy chaân chaùnh, coù theå kheùo leùo nghe theo, coù khaû naêng xuaát ly, laø phaùp ñöôïc thuyeát bôûi Ñaáng Chaùnh Bieán Tri. Cuõng nhö ngoâi thaùp môùi thì deã boâi

10.

Haùn: baát naêng xuaát yeáu , khoâng coù khaû naêng daãn ñeán giaûi thoaùt;
Paøli:

aniyyaønike.

11.

Xem cht.7.

12.

Haùn: phaùp phaùp thaønh töïu . So saùnh Paøli:
dhammaønudhammappaæipanno viharati, soáng thöïc haønh phaùp vaø tuøy phaùp.

maøu. Nay ñeä töû cuûa vò aáy thaønh töïu phaùp vaø tuøy phaùp, tuøy thuaän tu haønh maø sanh chaùnh kieán. Neáu coù ngöôøi ñeán noùi vôùi caùc ñeä töû aáy raèng: ‘Phaùp cuûa thaày ngöôi laø chaân chaùnh. Sôû haønh cuûa ngöôi laø ñuùng. Nay caàn khoå tu haønh nhö vaäy, coù theå ôû trong ñôøi naøy maø thaønh töïu ñaïo quaû.’ Caùc ñeä töû kia tin lôøi aáy, caû hai ñeàu chaùnh kieán, ñöôïc phöôùc voâ löôïng. Vì sao vaäy? Vì phaùp aáy chaân chaùnh. “Naøy Chaâu-na, hoaëc coù baäc Ñaïo sö xuaát theá khieán cho caùc ñeä töû buoàn raàu. Hoaëc coù Ñaïo sö xuaát theá khieán caùc ñeä töû khoâng buoàn raàu. “Theá naøo laø Ñaïo sö xuaát theá khieán caùc ñeä töû sinh buoàn raàu? “Naøy Chaâu-na! Ñaïo sö môùi xuaát hieän theá gian, thaønh ñaïo chöa laâu, phaùp cuûa vò aáy ñaày ñuû phaïm haïnh thanh tònh, nhö thaät chôn yeáu nhöng khoâng ñöôïc phaân boá roäng khaép, roài vò Ñaïo sö aáy laïi choùng dieät ñoä. Caùc ñeä töû vì theá khoâng ñöôïc tu haønh, thaûy ñeàu buoàn raàu maø noùi raèng: ‘Thaày vöøa môùi xuaát theá, thaønh ñaïo chöa laâu, phaùp cuûa Thaày ñaày ñuû phaïm haïnh thanh tònh, nhö thaät chôn yeáu, nhöng roát cuøng laïi khoâng ñöôïc phaân boá roäng khaép, maø nay Ñaïo sö laïi nhanh choùng dieät ñoä, khieán cho ñeä töû chuùng ta khoâng ñöôïc tu haønh.’ Ñaáy laø coù vò Ñaïo sö xuaát theá nhöng ñeä töû laïi öu saàu. “Theá naøo laø Ñaïo sö xuaát theá, ñeä töû khoâng öu saàu? “Coù vò Ñaïo sö xuaát theá, Phaùp cuûa vò aáy thanh tònh, ñaày ñuû phaïm haïnh, nhö thaät chôn yeáu, laïi ñöôïc löu boá roäng raõi, roài sau ñoù môùi vaøo dieät ñoä. Caùc ñeä töû vì theá maø ñöôïc tu haønh, khoâng öu saàu, maø noùi raèng: ‘Thaày môùi xuaát hieän theá gian, thaønh ñaïo chöa laâu, phaùp cuûa Thaày thanh tònh, ñaày ñuû phaïm haïnh, nhö thaät chôn yeáu laïi ñöôïc löu boá roäng raõi, roài sau ñoù môùi vaøo dieät ñoä, khieán cho ñeä töû chuùng ta thaûy ñeàu ñöôïc tu haønh.’ Naøy Chaâu-na, nhö vaäy, Ñaïo sö xuaát theá, ñeä töû khoâng öu saàu.” Phaät laïi baûo

Chaâu-na: “Vôùi chi13 naøy maø phaïm haïnh thaønh töïu. Ñoù laø, Ñaïo sö xuaát theá, xuaát gia chöa bao laâu, danh tieáng chöa roäng, ñoù goïi laø phaïm haïnh chi chöa ñaày ñuû14. Naøy Chaâu-na! Ñaïo sö xuaát theá, xuaát gia ñaõ laâu, danh tieáng ñaõ roäng raõi, ñoù goïi laø chi phaïm haïnh ñaày ñuû.

13. Haùn: chi trì ; Paøli: aíga: thaønh phaàn, boä phaän, ñieàu kieän, traïng thaùi. D. 29: etehi aígehi samannaøgatam brahmacariyam hoti: phaïm haïnh thaønh töïu bôûi nhöõng chi naøy. 14. Paøli: tam brahmacariyam aparipuøram hoti ten’aígena: phaïm haïnh aáy khoâng ñaày ñuû (troïn veïn) do bôûi ñieàu kieän (chi) naøy.

347 KINH THANH TỊNH – TRƯỜNG A HÀM I “Naøy Chaâu-na, Ñaïo sö xuaát theá, xuaát gia ñaõ laâu, danh tieáng ñaõ roäng, nhöng caùc ñeä töû chöa nhaän ñöôïc söï daïy doã, chöa ñaày ñuû phaïm haïnh, chöa ñeán nôi an oån15, chöa ñaït ñöôïc muïc ñích cuûa mình, chöa theå phaân boá dieãn thuyeát phaùp ñaõ ñöôïc thoï laõnh; neáu coù dò luaän noåi leân thì khoâng theå nhö phaùp maø dieät, chöa chöùng ñaéc thaàn thoâng coù khaû naêng bieán hoùa16. Ñoù goïi laø chi phaïm haïnh chöa ñaày ñuû. “Naøy Chaâu-na! Ñaïo sö xuaát theá, xuaát gia ñaõ laâu, danh tieáng ñaõ roäng, maø caùc ñeä töû thaûy ñeàu chòu giaùo huaán, phaïm haïnh ñaày ñuû, ñaõ ñeán nôi an oån, ñaõ ñaït ñöôïc muïc ñích cuûa mình, laïi coù theå phaân bieät dieãn thuyeát phaùp ñöôïc laõnh thoï; neáu coù dò luaän khôûi thì coù theå nhö phaùp maø dieät, ñaõ chöùng ñaéc thaàn thoâng coù khaû naêng bieán hoùa ñaày ñuû. Ñoù laø chi phaïm haïnh ñaày ñuû. “Naøy Chaâu-na! Ñaïo sö xuaát theá, xuaát gia chöa laâu, danh tieáng chöa roäng, caùc Tyø-kheo-ni chöa nhaän ñöôïc söï daïy doã, chöa ñeán choã an oån, chöa ñaït ñöôïc muïc ñích cuûa mình, chöa theå phaân boá dieãn thuyeát phaùp ñaõ ñöôïc laõnh thoï; neáu coù dò luaän khôûi leân chöa theå nhö thaät dieät tröø baèng chaùnh phaùp, chöa chöùng ñaéc thaàn thoâng coù khaû naêng bieán hoùa. Ñoù laø chi phaïm haïnh chöa ñaày ñuû. “Naøy Chaâu-na! Ñaïo sö xuaát theá, xuaát gia ñaõ laâu, danh tieáng ñaõ roäng, caùc Tyø-kheo-ni thaûy ñeàu nhaän ñöôïc giaùo huaán, phaïm haïnh ñaày ñuû, ñaõ ñeán nôi an oån, coù theå phaân bieät dieãn thuyeát phaùp ñaõ laõnh thoï; neáu coù dò luaän khôûi leân thì nhö phaùp maø tröø dieät, ñaõ chöùng ñaéc thaàn thoâng coù khaû naêng bieán hoùa. Ñoù laø chi phaïm haïnh ñaày ñuû. “Naøy Chaâu-na! Caùc Öu-baø-taéc, Öu-baø-di roäng tu phaïm haïnh... cho ñeán ñaõ chöùng ñaéc thaàn thoâng coù khaû naêng bieán hoùa, cuõng vaäy. “Naøy Chaâu-na, neáu Ñaïo sö khoâng coøn ôû ñôøi, khoâng coù danh tieáng, söï lôïi döôõng toån giaûm. Ñoù laø chi phaïm haïnh khoâng ñaày ñuû. Neáu Ñaïo sö

15. Haù n: an xöù taïi ; Paøli: yogakkhema: du giaø an oån , choã an oån; chæ cho Nieát-baøn. 16. Haùn: vò naêng bieán hoùa thaønh thaàn thoâng chöùng ; Paøli: sappaæihaøriyam dhammam desetum: coù khaû naêng thuyeát phaùp thaàn bieán (phaùp coù tính caùch thaàn kyø). Haùn: bieán hoùa, cuõng dòch laø thò ñaïo (Xem Caâu Xaù q.27, Ñaïi XXIX tr.143c11); coù ba thò ñaïo: thaàn bieán hay thaàn thoâng bieán hoùa, kyù taâm hay bieát ñöôïc yù nghó cuûa ngöôøi khaùc vaø giaùo giôùi thò ñaïo , söïï thaàn kyø cuûa giaùo duïc; Paøli: sappaøæihaøriyam dhammam: phaùp coù khaû naêng thò ñaïo, hay coù khaû naêng thaàn kyø cuûa söï

giaùo duïc.

taïi theá, danh tieáng vaø lôïi döôõng ñeàu coù ñuû, khoâng coù toån giaûm; ñoù laø chi phaïm haïnh ñaày ñuû. “Neáu Ñaïo sö coøn ôû ñôøi, danh tieáng vaø lôïi döôõng thaûy ñeàu ñaày ñuû, nhöng caùc Tyø-kheo khoâng theå ñaày ñuû danh tieáng vaø lôïi döôõng. Ñoù laø chi phaïm haïnh khoâng ñaày ñuû. “Neáu Ñaïo sö taïi theá, danh tieáng vaø lôïi döôõng ñaày ñuû khoâng toån giaûm, chuùng caùc Tyø-kheo cuõng ñaày ñuû nhö vaäy. Ñoù laø chi phaïm haïnh ñaày ñuû. Chuùng Tyø-kheo-ni cuõng vaäy. “Chaâu-na, Ta xuaát gia ñaõ laâu, danh tieáng roäng xa, caùc Tyø-kheo cuûa Ta ñaõ nhaän laõnh giaùo huaán, ñaõ ñeán choã an oån, ñaõ töï mình ñaït ñöôïc muïc ñích, laïi coù theå noùi cho ngöôøi khaùc phaùp ñaõ laõnh thoï; neáu coù dò luaän khôûi leân coù theå nhö phaùp maø dieät, ñaõ chöùng ñaéc thaàn thoâng coù khaû naêng bieán hoùa. Caùc Tyø- kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, cuõng vaäy. “Chaâu-na, Ta ñaõ löu boá roäng raõi phaïm haïnh ... cho ñeán, ñaõ chöùng ñaéc thaàn thoâng coù khaû naêng bieán hoùa. “Naøy Chaâu-na! Heát thaûy Ñaïo sö trong theá gian, khoâng thaáy coù ai coù danh tieáng vaø lôïi döôõng nhö Ta, Nhö Lai, Chí Chaân, Ñaúng Chaùnh Giaùc. Naøy Chaâu-na, heát thaûy ñoà chuùng coù trong theá gian, khoâng thaáy ai coù danh tieáng vaø lôïi döôõng nhö chuùng cuûa Nhö Lai. “Chaâu-na, neáu muoán noùi cho chaân chaùnh, thì neân noùi ‘thaáy maø khoâng thaáy’17. Theá naøo laø thaáy maø khoâng thaáy? Heát thaûy phaïm haïnh thanh tònh cuï tuùc, ñaõ ñöôïc tuyeân thuyeát, ñöôïc löu boá hieån thò18. Ñoù goïi laø thaáy maø khoâng thaáy.” Roài thì, Ñöùc Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Uaát-ñaàu-lam Töû19, ôû giöõa ñaïi chuùng, noùi nhö vaäy: ‘Thaáy maø khoâng thaáy. Theá naøo laø thaáy maø khoâng thaáy? Nhö coù theå thaáy con dao nhöng khoâng theå thaáy söï beùn nhoïn’20. Naøy caùc Tyø-kheo, vò aáy chæ daãn

17. Haùn: kieán baát khaû kieán ; Paøli: passan na passati. 18. Paøli: sabbaøkaørasampannam sabbaøkaøraparipuõram anuønam anadhikam svaøkha-tam kevalam paripuøram brahmacariyam suppakaøsan: phaïm haïnh ñöôïc moâ taû laø thaønh töïu heát thaûy töôùng (hình thaùi), troøn ñaày heát thaûy töôùng, khoâng thieáu soùt, khoâng dö thöøa, ñöôïc kheùo tuyeân thuyeát, thuaàn tuùy vieân maõn. 19. Uaát-ñaàu-lam Töû , hay Uaát-ñaàu-lam-phaát (Paøli: Uddaka-Raømaputta, Skt.: Udraka-Raømaputra), vò ñaïo syõ maø Ñöùc Thích Toân hoïc ñöôïc ñònh Phi töôûng phi phi töôûng xöù (Paøli. nevasaóóaø-naøsaóóa-aøyatana) 20. Haùn: ñao khaû kieán nhi nhaãn baát khaû kieán ; Paøli: khurassa

349 KINH THANH TỊNH – TRƯỜNG A HÀM I lôøi noùi khoâng nhaän thöùc cuûa phaøm phu maø ví duï. Nhö vaäy, naøy Chaâu- na, neáu muoán noùi moät caùch chaân chaùnh, neân noùi: ‘Thaáy maø khoâng thaáy.’ Theá naøo laø thaáy maø khoâng thaáy? Ngöôi caàn phaûi noùi moät caùch chaân chaùnh raèng: ‘Heát thaûy phaïm haïnh thanh tònh ñaày ñuû, ñöôïc tuyeân thò, löu boá.21 Ñoù laø thaáy maø khoâng thaáy.’ “Naø y Chaâ u -na, phaù p töông tuï c kia khoâ n g ñaà y ñuû nhöng coù theå ñaït ñöôï c . Phaù p khoâ n g töông tuï c kia tuy ñaà y ñuû nhöng khoâ n g theå ñaï t ñöôïc22. Naøy Chaâu-na, phaïm haïnh trong caùc phaùp, laø ñeà hoà23 trong caùc

thöù toâ laïc24.” Roài Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Ta ñoái vôùi phaùp naøy töï thaân taùc chöùng25. Ñoù laø boán nieäm xöù, boán thaàn tuùc, boán yù ñoaïn, boán thieàn, naêm caên, naêm löïc, baûy giaùc yù, taùm ñaïo Hieàn thaùnh. Caùc ngöôi taát caû haõy cuøng hoøa hôïp chôù sanh tranh chaáp. Cuøng theo hoïc moät Thaày, cuõng nhö nöôùc vaø söõa hoøa moät; ôû trong Chaùnh

saødhu-nisitassa talam assa passati, dhaøran ca kho tassa na passati: thaáy beà maët ñöôïc maøi kyõ cuûa con dao maø khoâng thaáy söï saéc beùn cuûa noù. 21. Xem cht.18. 22. Haùn dòch toái nghóa: bæ töông tuïc phaùp baát cuï tuùc nhi khaû ñaéc, baát töông tuïc phaùp cuï tuùc nhi baát khaû ñaéc .
Tham chieáu Paøli: idam ettha apakañññheyya evam tam parisuddhataram assaøti iti hetam na passati, idam ettha upakañññheyya evam tam parisuddhataram assaøti iti hetam na passati: neáu vò aáy nghó raèng ôû ñaây neân bôùt ñi caùi naøy thì noù seõ thanh tònh hôn, theá thì vò aáy khoâng thaáy caùi aáy; neáu vò aáy nghó raèng ôû ñaây neân theâm caùi naøy thì noù seõ thanh tònh hôn, theá thì vò aáy khoâng thaáy caùi aáy. (Tröôøng 2, tr.456: Neáu vò aáy tröø bôùt moät phöông dieän naøo taïi moät choã naøo, nghó raèng laøm vaäy seõ ñöôïc roõ raøng hôn, vò aáy seõ khoâng thaáy gì. Neáu vò aáy theâm vaøo moät phöông dieän naøo taïi moät choã naøo, nghó raèng nhö vaäy seõ ñöôïc roõ raøng hôn, vò aáy seõ khoâng thaáy gì). Coù leõ yù muoán noùi, vì khoâng thaáy roõ muïc ñích cuûa ñôøi soáng phaïm haïnh cho neân nghó raèng neân theâm hay bôùt ñieàu gì ñoù ñeå cho phaïm haïnh aáy thanh tònh hôn, kyø thöïc khoâng thaáy gì caû. Haùn: töông tuïc , coù leõ Skt.: praøkarwi: söï keùo daøi ra (Xem, Huyeàn Traùng, Caâu Xaù q.2, Ñaïi XXIX tr.119c12; Chaân Ñeá, ibid. 205c14, 271c21: ña thôøi , tröôøng thôøi), gaàn vôùi Paøli: apakañññhati (Skt.: apakarwati): löôïc boû bôùt; upakañññhati: loâi hay keùo leân, theâm vaøo. 23. Ñeà hoà ; Paøli: sappi-maòña (Skt.: sarpimaòña) haïng nhaát trong naêm cheá phaåm töø söõa (Paøli: khìra, dadhi, takka, navanìta, sappi). 24. Toâ vaø laïc. Laïc ; Paøli: dadhi: söõa ñoâng, söõa ñeå chua. Toâ , goàm coù sanh toâ (Paøli. navanìta: söõa töôi), thuïc toâ (Paøli: sappi) töùc ñeà hoà. 25. Haùn: cung töï taùc chöùng .

phaùp cuûa Nhö Lai, haõy töï thaép saùng cho mình, nhanh choùng ñöôïc an laïc. Sau khi ñaõ ñöôïc an laïc, neáu coù Tyø-kheo naøo, trong luùc coù Tyø-kheo ñang thuyeát phaùp, maø noùi raèng: ‘Ñieàu ñöôïc noùi cuûa vò kia, vaên cuù khoâng chaùnh; nghóa lyù khoâng chaùnh.’ Tyø-kheo nghe nhö theá khoâng neân noùi ñaáy laø ñuùng, cuõng khoâng neân noùi ñaáy laø sai, maø haõy noùi vôùi Tyø-kheo aáy raèng: ‘Theá naøo, chö Hieàn? Caâu cuûa toâi nhö vaäy. Caâu cuûa caùc ngaøi nhö vaäy. Nghóa cuûa toâi nhö vaäy. Nghóa cuûa caùc ngaøi nhö vaäy. Caùi naøo hôn? Caùi naøo thua?’ Neáu Tyø-kheo kia noùi raèng: ‘Caâu cuûa toâi nhö vaäy. Caâu cuûa ngaøi nhö vaäy. Nghóa cuûa toâi nhö vaäy. Nghóa cuûa ngaøi nhö vaäy. Caâu cuûa ngaøi hôn. Nghóa cuûa ngaøi cuõng hôn.’ Tyø-kheo kia noùi vaäy, nhöng cuõng chôù cho laø ñuùng, cuõng chôù cho laø sai, maø neân can giaùn Tyø-kheo aáy, neân khuyeán caùo haõy töø boû, haõy cuøng suy caàu. Nhö vaäy, cuøng nhau hoøa hôïp, chôù sanh tranh chaáp. Cuøng moät Thaày hoïc, nhö söõa vaø nöôùc hôïp nhaát; ôû trong Chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai, haõy töï mình thaép saùng, choùng ñöôïc an laïc. “Sau khi ñaõ an

laïc, neáu coù Tyø-kheo naøo trong khi coù Tyø-kheo ñang thuyeát phaùp maø noùi nhö vaäy: ‘Ñieàu maø vò aáy noùi, vaên cuù khoâng chaùnh, nhöng nghóa thì chaùnh.’ Tyø-kheo nghe nhö vaäy, khoâng neân noùi ñaáy laø ñuùng, cuõng khoâng neân noùi ñaáy laø sai, maø neân noùi vôùi Tyø-kheo aáy raèng: ‘Theá naøo, Tyø-kheo? Caâu cuûa toâi nhö vaäy. Caâu cuûa ngaøi nhö vaäy. Caâu naøo ñuùng? Caâu naøo sai?’ Neáu Tyø-kheo aáy noùi: ‘Caâu cuûa toâi nhö vaäy. Caâu cuûa ngaøi nhö vaäy. Caâu cuûa ngaøi hôn.’ Tyø-kheo kia noùi nhö vaäy, nhöng cuõng khoâng neân noùi ñaáy laø ñuùng, cuõng khoâng neân noùi theá laø sai, maø neân can giaùn Tyø-kheo aáy, neân khuyeán caùo haõy döùt boû, haõy cuøng suy caàu. Nhö vaäy taát caû cuøng hoøa hôïp, chôù sanh tranh chaáp, ñoàng moät Thaày hoïc, nhö nöôùc söõa hôïp nhaát, ôû trong Chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai, haõy töï mình thaép saùng, nhanh choùng ñöôïc an laïc. “Sau khi ñaõ an laïc, neáu coù Tyø-kheo naøo trong khi coù Tyø-kheo ñang thuyeát phaùp maø noùi nhö vaäy: ‘Ñieàu maø vò kia noùi, vaên cuù chaùnh, nhöng nghóa khoâng chaùnh.’ Tyø-kheo nghe nhö vaäy, khoâng neân noùi ñaáy laø ñuùng, cuõng khoâng neân noùi ñaáy laø sai, maø neân noùi vôùi Tyø-kheo aáy raèng: ‘Theá naøo, Tyø-kheo? Caâu cuûa toâi nhö vaäy. Caâu cuûa ngaøi nhö vaäy. Caâu naøo ñuùng? Caâu naøo sai?’ Neáu Tyø-kheo aáy noùi: ‘Caâu cuûa toâi nhö vaäy. Caâu cuûa ngaøi nhö vaäy. Caâu cuûa ngaøi hôn.’ Tyø-kheo kia noùi nhö vaäy, nhöng cuõng khoâng neân noùi ñaáy laø ñuùng, cuõng khoâng neân noùi theá laø sai, maø neân can giaùn Tyø-kheo aáy, neân khuyeán caùo haõy döùt boû, haõy cuøng suy caàu. Nhö vaäy taát caû cuøng hoøa hôïp, chôù sanh tranh chaáp, ñoàng moät

351 KINH THANH TỊNH – TRƯỜNG A HÀM I Thaày hoïc, cuøng hoøa hôïp nhö nöôùc vôùi söõa, ôû trong Chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai, haõy töï mình thaép saùng, choùng ñöôïc an laïc. “Sau khi ñöôïc an laïc, neáu coù Tyø-kheo trong khi coù Tyø-kheo ñang thuyeát phaùp maø noùi nhö vaäy ‘Ñieàu ñöôïc thuyeát kia, vaên cuù chaùnh, nghóa chaùnh.’ Tyø-kheo nghe nhö vaäy, khoâng neân noùi laø sai, maø haõy neân khen ngôïi Tyø-kheo aáy raèng: ‘Ñieàu ngaøi noùi laø ñuùng. Ñieàu ngaøi noùi laø ñuùng.’ Vì vaäy, naøy Tyø-kheo, trong möôøi hai boä kinh26 haõy töï mình chöùng nghieäm, roài löu boá roäng raõi. Moät laø Quaùn kinh. Hai laø Kyø daï kinh. Ba laø Thoï kyù kinh. Boán laø Keä kinh. Naêm laø Phaùp cuù kinh. Saùu laø Töông öng kinh. Baûy laø Boån duyeân kinh. Taùm laø Thieân boån kinh. Chín laø Quaûng kinh. Möôøi laø Vò taèng höõu kinh. Möôøi moät laø Thí duï kinh. Möôøi hai laø Ñaïi giaùo kinh. Caùc ngöôi haõy kheùo thoï trì, haõy tuøy naêng löïc maø suy xeùt, phaân boá roäng raõi. “Naøy caùc Tyø-kheo, y maø Ta quy ñònh, hoaëc y laáy töø baõi tha ma, hoaëc y cuûa tröôûng giaû, hoaëc y xaáu heøn; caùc thöù y aáy ñuû ñeå che noùng che laïnh, muoãi moøng; ñuû ñeå truøm kín boán chi theå. “Naøy caùc Tyø-kheo, aåm thöïc maø Ta quy ñònh, hoaëc thöïc phaåm do khaát thöïc, hoaëc töø cö siõ; caùc loaïi thöïc phaåm aáy ñuû no. Neáu thaân theå khoå naõo, caùc beänh hoaïn böùc thieát mình, sôï raèng coù theå vì theá maø cheát, cho neân Ta cho pheùp caùc loaïi thöïc phaåm aáy, ñeå tri tuùc maø thoâi. “Naøy caùc Tyø-kheo, truù xöù maø Ta quy ñònh, hoaëc döôùi goác caây,

26. Möôøi hai boä kinh, möôøi hai boä phaän cuûa Thaùnh ñieån: 1. Quaùn kinh (Paøli: sutta, Skt.: sutra: sôïi chæ, sôïi daây), aâm tu-ña-la , dòch kheá kinh ; 2.

Kyø daï (Paøli. geyya, Skt.: geya), dòch truøng tuïng , öùng tuïng , phaàn vaên vaàn laëp laïi ñoaïn vaên xuoâi; 3. Thoï kyù (Paøli. veyyekaøraòa, Skt.: vyakaøraòa: giaûi thích, dieãn giaûi), giaûi thích söï taùi sinh, söïï vieäc seõ xaûy ra trong ñôøi sau cuûa caùc ñeä töû; hoaëc döï baùo söï seõ thaønh Phaät cuûa ñeä töû; 4. Keä (Paøli., Skt.: gaøthaø), keä tuïng, theå thô ñeå ngaâm vònh; 5. Phaùp cuù (udaøna), dòch aâm oân-ñaø-nam ; caûm höùng keä , töï thuyeát , voâ vaán töï thuyeát ; 6. Töông öng (Paøli. itivuttaka, Skt.: ityuktaka, itivfttaka), y-ñeá-muïc-ña-giaø , nhö thò ngöõ , baûn söï ; chuyeän coå hay chuyeän ñôøi tröôùc cuûa ñeä töû; 7. Baûn duyeân (Paøli, Skt.: jataka), baûn sanh , chuyeän tieàn thaân cuûa Phaät; 8. Thieân boån (Paøli, Skt.: nidaøna), nhaân duyeân , nguyeân do giaùo hoùa thuyeát phaùp cuûa Phaät; 9. Quaûng kinh (Paøli. vedalla), phöông quaûng , quaûng giaûi ; noùi veà Boà-taùt ñaïo; 10. Vò taèng höõu (Paøli. abbhutadhamma, Skt.: adbhutadharma), phaùp hy höõu chöa töøng coù, noùi veà nhöõng söï kyø dieäu cuûa Phaät; 11. Thí duï (Paøli. apadaøna, Skt.: avadaøna), chuyeän nguï ngoân; 12. Ñaïi giaùo luyeän (Paøli. upadesa), luaän nghò , luaän nghóa ; giaûi thích lôøi Phaät baèng vaán ñaùp.

hoaëc choã troáng, hoaëc trong phoøng, hoaëc treân laàu gaùc, hoaëc trong hang, hoaëc taïi caùc truù xöù khaùc; caùc truù xöù aáy ñuû ñeå ngaên che noùng laïnh, che naéng, che möa, muoãi moøng, cho ñeán choã vaéng veû ñeå nghæ ngôi. “Naøy caùc Tyø-kheo, thuoác men maø Ta quy ñònh27, hoaëc ñaïi tieåu tieän, hoaëc daàu, hoaëc maät; caùc thöù thuoác aáy töï ñuû, neáu thaân theå phaùt sanh ñau nhöùc, caùc thöù beänh hoaïn böùc thieát mình, sôï raèng coù theå cheát, cho neân Ta quy ñònh caùc thöù thuoác aáy.”

27. Caùc baûn Toáng-Nguyeân-Minh: traàn khí döôïc .

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.